

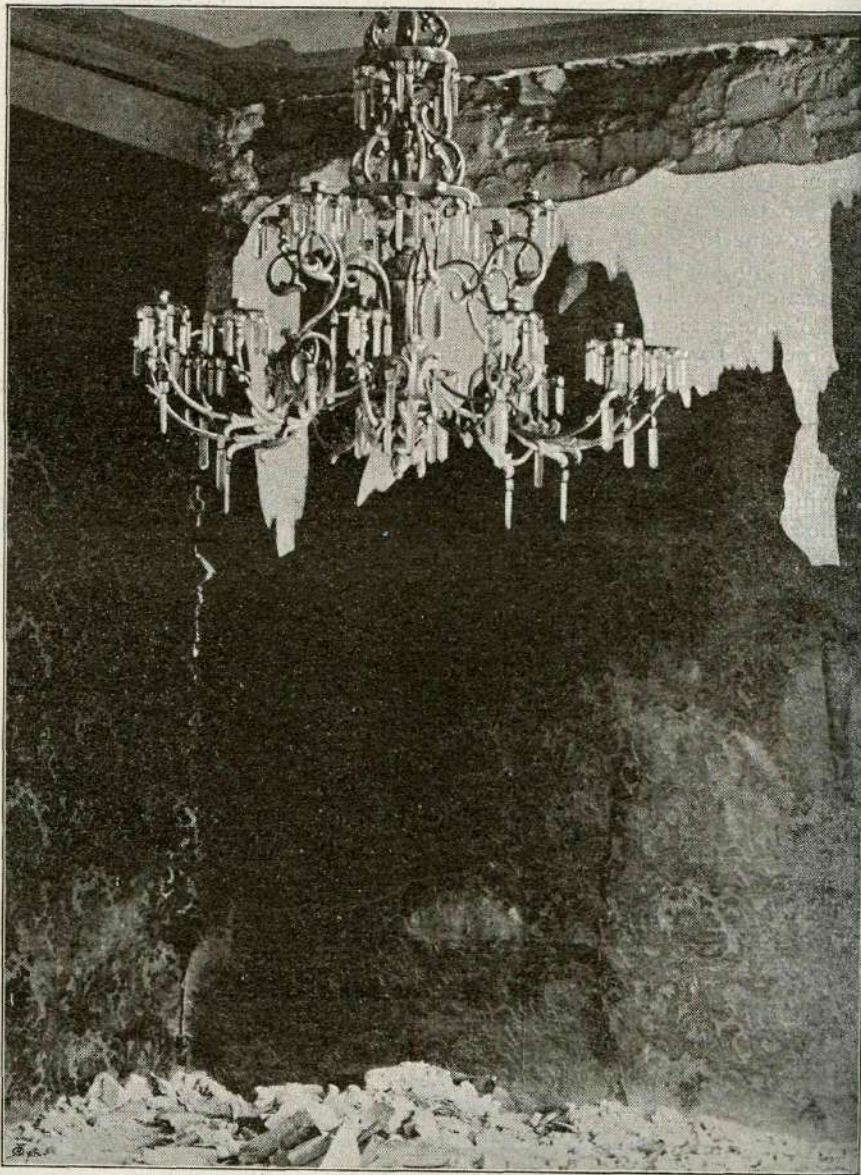
Izprehod na Notranjsko.

(Spisal dr. Fr. L.)

Nikakor ne zavidam Gorenjcem visokih gorá, bistrih studencev in belih cestá; radujem se z Dolenjcem prijaznih vinskih goríc in občudujem njegove gradove: toda tudi notranjski svet ni zadnji in tudi tej strani naše domovine treba pridobiti čast in spoštovanje pri občinstvu. Saj je bila Notranjska vedno kakor pásterka med drugimi slovenskimi pokrajinami, zaničevanje je šlo za njo kakor senca. „Kaj more biti dobrega z Notranjskega?“ tako je vprašal Gorenjec, in Dolenjec ni vedel povedati nič pametnejšega, kakor da so tam medvedje in volkovi.

In vendar je notranjska stran v vsakem oziru tako znamenita, kakor malokatera pokrajina naše Avstrije. Zgodovina notranjska nas vodi v najdavnnejše čase in nam kaže ostanke prebivalcev v votlinah; potem nam kliče v spomin mogočne Kelte, oménja nam Japode, poje slavo mestu Metúlu in nje ga prebivalcem, kaže nam poti in kraje, koder so hrumela divja ljudstva sem in tje med preseljevanjem narodov, pripoveduje nam o starih cerkvah in župnijah, posebno nam pojasnjuje zvezo Notranjskega z Oglejem in njegovim patrijarhatom; nadalje nam razkriva, kako je hodil na Notranjsko v goste Benečan, donášal mu zlata, a jemal mu krasoto njegovih gorá in logov. In kaj bi šele govoril o poznejših časih!

Nad vse imenitno pa je za Notranjsko to, da je bilo v sredi laške, nemške in slovanske omike. Vse tri sile so delovale nanj: mehki slovenski značaj je podedoval Notranjec po



Ljubljana po potresu: Pri deželnem glavarju.

svojih očeti Slovanih in v mnogih krajih ohranil svoj prelepi jezik, poln in blagoglasen, kakor se govori malokje po Slovenskem. Od svojih očetov je podedoval bistroumnost, podedoval